

2/305-6329/20696

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzünde değişiklik yapılması hakkındaki içtüzük teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla. 21.06.2004

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

GEREKÇE

Türk hukuk sisteminde, milletvekillerine üstlendikleri kamu görevi nedeniyle tanınmış bir hukuksal güvence olan yasama dokunulmazlığı oldukça geniş kapsamda uygulanmaktadır.

Yasama dokunulmazlığının bir çok batılı ülkede ve ileri demokrasilerde olduğu gibi kapsamının daraltılması yönündeki haklı tartışmalar, ülkemizde henüz anayasa değişikliği şeklinde sonuç vermemiştir.

Bu konuda Anayasa değişikliği gerektirmeden, TBMM İçtüzüğü'nün 134. maddesinde yapılacak bir düzenleme ile bu konudaki şikayetleri azaltıcı yönde sonuç alınabilir. Çünkü, Türkiye koşullarında dokunulmazlık çerçevesi çok geniş tutulduğu için, milletvekili dokunulmazlığını kazanmadan önce veya sonra, çok geniş bir yelpazeden gelen dosyalar milletvekilinin uzun süre zan altında kalmasına yol açmakta ve milletvekili kamuoyunda suçlu gibi algılanmaktadır.

Oysa bu suçlamaların bir çoğu beraatle sonuçlanabilecek dosyalar olarak da karşımıza çıkabilmektedir. Buna karşın milletvekili, dokunulmazlık zırhı altında iken yargılanamadığı için, halkın gözünde mahkeme sürecinde aklanamadığı sürece güven yitirmektedir.

TBMM İçtüzüğü, Anayasanın 83. maddesinde ifade bulan yasama dokunulmazlığı mekanizmasını pratikte daha katı hale getiren İçtüzüğü'nün 134. maddesinin son fıkrasının değişmesi ile, işlerlik kazanacaktır.

Gerçekten de bu İçtüzük hükmü milletvekili iradesine ipotek koymuştur. Bir milletvekili istese bile dokunulmazlığı kaldırılmamaktadır. Bu hüküm hukukun evrensel ilkelerine ve temel hukuk mantığına aykırıdır. Önerdiğimiz bu değişiklik, milletvekillerinin bu tür taleplerinin önünü açacak, pratikte yaşanan sorunu ortadan kaldıracaktır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İÇTÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA İÇTÜZÜK TEKLİFİ

MADDE 1- 05.03.1973 tarihli ve 584 karar sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğünün 134'üncü maddesinin son fıkrası aşğıdaki şekilde değıştirilmiştir:

“Dokunulmazlığın kaldırılmasını üyenin bizzat istemesi yeterlidir.

Milletvekilinin bu yöndeki yazılı istemi Karma Komisyon Başkanlığına verildiğı takdirde, ilgili dosya Komisyonunda öncelikle görüşülerek rapora bağlanır. Ancak bu takdirde, Karma Komisyonca, kovuşturmanın ertelenmesi kararı verilemez.”

MADDE 2- Bu içtüzük yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu içtüzük Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütölür.

